

Türkad

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE B2 DÜZEYİNDE TÜRK FİMLERİYLE KÜLTÜR AKTARIMI: NEŞELİ GÜNLER ÖRNEĞİ ¹

İhsan KALENDEROĞLU ² - Yunus Emre ÇEKİCİ ³

ÖZET

Yabancı dil öğretimi, aynı zamanda bir kültür aktarımı sürecidir. Kültür aktarımını gerçekleştirebilmek için doğru ve etkili materyaller seçmek gerekir. Bu nedenle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımında materyal seçimi önem kazanmaktadır. Bu bağlamda Türk filmleri, kültür aktarımı açısından kullanılmaya elverişli materyallerdir. Çünkü başarılı filmler, kültürün izlerini taşır. Bu çalışmada, kültür aktarımı bağlamında "Neşeli Günler" filmi ele alınmıştır. Bu filmi B2 düzeyinde kullanmak ve uygulama sonuçlarını paylaşmak bu çalışmanın temel amacıdır. Kültür aktarımını gerçekleştirmek için araştırma grubuna film izletilmiş ve grubun görüşleri alınmıştır. Çalışma, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Araştırma grubu B2 düzeyindeki 15 Suriyeli öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmada "Neşeli Günler" filminin kültür aktarımı işlevini yerine getirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, kültür aktarımı, Türk filmi.

CULTURAL TRANSMISSION WITH TURKISH FILMS AT LEVEL B2 IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE: THE EXAMPLE OF THE FILM: NEŞELİ GÜNLER

ABSTRACT

Foreign language teaching is also a process of cultural transmission. Proper and effective materials should be selected in order to carry out cultural transmission. For this reason, material is very important in the cultural transmission in teaching Turkish as a foreign language. In this context, Turkish films are suitable and effective materials in terms of culture transfer. Because successful films have cultural elements. In this work, the film "Neşeli Günler" was handled in the context of cultural transmission. Using this movie at level B2 and sharing the results of the application is the main purpose of this work. To carry out the cultural transmission, the research group first watched the film, then the opinions of the group were collected. The study is descriptive. The research group consists of 15 Syrian students at B2 level. According to the result of the study, the movie "Neşeli Günler" fulfills the function of cultural transmission.

Key Words: Teaching Turkish as a foreign language, cultural transmission, Turkish film.

¹ Bu çalışma, İnönü Üniversitesi tarafından 2-4 Kasım 2017 tarihinde düzenlenen IX. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, kihsan@gazi.edu.tr

³ Okutman, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER, yunusemrecekici@gmail.com

GİRİŞ

Küreselleşmeyle ülkeler arasındaki dilsel ve kültürel sınırlar belirsizleşmiş; giderek yoğunlaşan uluslararası ilişkiler, devletlerin yabancı dil öğretimine önem vermesini zorunlu kılmıştır. Küreselleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan ekonomik ve politik gelişmeler, son yirmi yılda yabancı dil olarak Türkçe öğretimine de ivme kazandırmıştır. Bu süre zarfında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, geçmişe oranla daha sistematik bir biçimde ilerleme kaydetmiş ve bu alandaki kurumsal uygulamalar artmıştır. Bugün yurt içinde üniversitelere bağlı TÖMER'lerde, yurt dışında da Yunus Emre Enstitüsüne bağlı kültür merkezlerinde Türkçe, yabancı dil olarak öğretilmektedir. Artık Türkçe, sadece ana dili değil aynı zamanda yabancı dil öğretimi alanında da etkin olmaya çabalamaktadır.

Son yirmi yılda yabancı dil öğretimi hız kazansa da, küreselleşme nedeniyle kültürel özgünlüklerin yavaş yavaş yok olduğu, ekonomik açıdan güçlü kültürlerin diğer kültürleri yuttuğu/erittiği yönünde eleştiriler yükselmektedir. Hatta küreselleşmenin etkisiyle farklı kültürlerin zamanla yok olacağı, dünya üzerinde tek bir kültürün egemen olacağı yönünde öngörüler de vardır. Buradan hareketle, yabancı dil öğretiminin sadece dil öğretimi değil, aynı zamanda kültür aktarımı ve kültürel etkileşim alanı olduğu vurgusu önem kazanmaktadır. Çünkü yabancı dil öğretimiyle öğrenciler, sadece anlama ve anlatma becerilerini geliştirmez, aynı zamanda kültürel farkındalıklarını da pekiştirirler. Başka bir deyişle yabancı dil öğretiminin zemininde kültürel etkileşim ve bilinçlenme yatar. Yabancı dil öğretiminin hedeflediği kültürel farkındalık; dil ve kültür çeşitliliğinin zenginleşmesine ve kültürler arası özgünlüklerin kendini var etmesine olanak tanır. Bu nedenle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı, en az beceri öğretimi kadar üzerinde durulan bir alan olmalıdır.

Öğrencilerin iletişimsel yetileri geliştirilirken aynı zamanda onlarda kültürel bir bilinç oluşturmak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temel amaçları arasındadır. Dil eğitiminde kültür aktarımı, aslında kaçınılmazdır. Çünkü dil ile kültür arasında birbirini besleyen karşılıklı bir ilişki vardır, bu ilişki de dil eğitiminin temelinde yer alır. Bu bağlamda dil-kültür ilişkisini ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımını daha ayrıntılı bir biçimde ele almak yararlı olabilir.

Dil-Kültür İlişkisi ve Kültür Aktarımı

Dilbilimciler, her kültürün kendine özgü bir kavram ve kültür dünyası olduğunun, kavramlaştırmanın ve dilsel üretimin kültürel farklılıklar içerdiğinin altını çizer. Kültürler arasındaki özgünlükler, bir bakıma o kültürlerin dünyayı farklı kavramlarla okumasından, yorumlamasından kaynaklanır. Kültürel özgünlükler, dilsel özgünlüklerdir. Bu açıdan yabancı dil öğretimi, dil-kültür ilişkisiyle doğrudan bağlantılıdır.

Aksan (2008, s. 19), dil ile kültür arasındaki ilişkiyi bir bağlantı ya da bağıntı olarak değil, bir bağımlılık olarak kabul eder. Yani dil ile kültür arasındaki ilişki her şeyden önce karşılıklı bir zorunluluktur. Başka bir çalışmada Aksan (2007, s. 65), bu konuyu şöyle ayrıntılandırır: "Bir ulusun yaşayış biçimi, inançları, gelenekleri, dünya görüşü, çeşitli nitelikleri ve hatta tarih boyunca bu toplumda meydana gelen çeşitli olaylar üzerinde hiçbir bilgimiz olmasa, yalnızca dilbilim incelemeleriyle, bu dilin söz varlığının, söz hazinesinin derinliğine inerek bütün bu konularda çok değerli bilgiler ve güvenilir ipuçları edinebiliriz." Görüldüğü gibi dil, kültürün ayrıntılarını bünyesinde barındıran ve ilgileneceklere bu incelikleri açan bir niteliğe sahiptir.

Humboldt'a göre ulusların bütün özellikleri, karakterleri dillere yansır. Ona göre ulusların dünya görüşünü dillerinden çıkarmak olanaklıdır (Akarsu, 1998, s. 62). Gökberk de (2008, s. 105) dilin ulusal bir karakter taşıdığı düşüncesini paylaşır: "Her millet bir bireydir -individuum-, her milletin kendisine göre bir kişiliği vardır. Nasıl tek tek insanlar eninde sonunda birbirinden şu veya bu bakımdan ayrılırlarsa, bir millet de ötekilerden öylece ayrılır ve onu ötekilerden ayıran özel bir ilke, özel bir karakter vardır. Bu karakter de o milletin sanatında, musikisinde, törelerinde ve başlıca da dilinde kendini gösterir, kendini açığa vurur." Çünkü insanların kullandıkları diller, tamamen tarihsel ve kültürel anlama kalıplarıdır (Başer, 2009, s. 29). Nermi Uygur'un (2006, s. 19) dil-kültür ilişkisi hakkındaki saptamaları, bu konuyu özetlemektedir: "Dil açısından bakınca, hiçbir kültür dilsiz var

olamaz. Dil: kültür yapısını bir arada tutan çimentodur (...) dil: kültür alanının her yanını aydınlatan güneştir; dil: kültür kilimini dokuyan ipliktir; dil: tüm kültür anıtlarının yansıdığı akarsudur.” Dolayısıyla her dil, ait olduğu ulusun karakterinden, dünya görüşünden yani kültüründen izler taşır. Dili edinen kişiler, ister istemez o dilin dünya görüşünü, dünyaya bakışını, değer yargılarını ve kültürünü edinir; o dilin anlama kalıbıyla dünyayı anlamlandırır. Bu açıdan bakıldığında bir dili konuşmak, dünyayı o dilin çerçevesinden anlamlandırmak demektir. Her konuşur, dilinin dünya görüşünün, dünyaya yaklaşımının, önceliklerinin bir yansımasını sunar. O dilin kültür atmosferi, o dili konuşan kişileri farkında olsun ya da olmasın, sarıp sarmalar.

Her dilin ulusal bir karaktere sahip olduğu, bir dünya görüşünü yansıttığı savı, yabancı dil öğretimi açısından önemli bir saptamadır. Bu açıdan bakıldığında yabancı bir dili öğrenmek, o dilin önceliklerini gözlemlemek, o dilin kavramlar dünyasına ve kültür iklimine girmek, o dilin atmosferiyle düşünmeye başlamak anlamına gelir. Yabancı dil öğrenen kişi, o dilin sadece dilbilgisel özelliklerini öğrenmekle, sözcüklerini ezberlemekle kalmaz; aynı zamanda o kültürün değerlerini, doğayı ve insanı algılayışını, dünyayı kavrayışını, yaşam biçimini, normlarını da edinir. Bu bağlamda yabancı dil öğrenmek -eğer her dil bir dünya ise- birden fazla dünyaya kapı aralamak anlamına gelir.

“Anadilinden başka bir ya da birkaç dil öğrenmek yalnızca anadiliyle kazanılmış kavramların eşdeğerlerini bellek değil, yeni birtakım kavramlara, yeni birtakım ince anlam ayrımlarına açılmak demektir. (...) Bir yabancı dili konuşan bir kişi, bu dilin kavramlar dizgesi yerine yalnızca bu dilin sözcüklerini kullanıyorsa, bu sözcükleri kendi anadilinin kavramlar dizgesindeki en yakın saydığı anlamlara yakıştırarak kullanıyorsa, bu kişinin başarılı bir iletişim sağlayabilmesi pek kuşkuludur” (Köksal, 2003, s. 233-234). Bu bağlamda yabancı dil öğretimi, salt sözcük ezberletmenin veya kural aktarımının ötesinde bir işlev taşır. Yabancı dil öğretimi, o dilin kültür dünyasının, anlamsal inceliklerinin ve özgünlüklerinin belirginleştiği bir süreçtir. Bu noktada yabancı dil olarak öğretiminde de Türkçenin kültür dünyasından yararlanmak bir gereklilik olarak belirir. Türkçenin kültür dünyası, yabancı dil olarak öğretiminde önemli bir kaynak niteliği taşır. Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe derslerinde kültür aktarımı hem gerekli hem de kaçınılmaz bir süreç olmaktadır.

“Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde belirlenen seviyeye uygun beceriler doğrultusunda Türk kültürüne ait unsurların tespit edilerek verilmesi, hem dil öğrenme sürecini hızlandıracak hem de hedef kitlenin kültürlerarası iletişimi sağlama ve içinde bulunduğu ortama alışma süreci pozitif yönde geliştirecektir” (Kalenderoğlu, 2015, s. 82). Bütün becerilerin kazandırılması ve geliştirilmesinde; ders sürecinin planlanmasında ve yöntemlerin belirlenmesinde kültür aktarımı hesaba katılmak zorundadır. Bu bağlamda zengin kültürel içeriğe sahip Türk filmleri etkili bir materyal olabilir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Film Kullanımı

Zizek’e (2014, s. 15) göre bir film sadece bir film değildir, ona göre bir film bizi eğlendirmeyi ve dolayısıyla dikkatimizi dağıtmayı amaçlayan hafif bir kurgu da değildir. Zizek’e göre bir film toplumsal yapının can evidir, eş deyişle film toplumsalın kalbidir. Diken ve Lustsen de (2014, s. 19-20), benzer bir düşünceyi vurgular: “Sinema, insanın kendisinden ayrılıp bir başkası olmasını mümkün kılar. Olduğu yerde göçebeye dönüşmesine olanak sağlar. Toplumsal tahayyülü derinleştirir, hatta kimi durumlarda toplumsal gerçekliğin bir adım ilerisinde olmayı, henüz atılmamış adımların sonuçlarını tasavvur etmeyi mümkün kılar.” Toplumsal yaşamın bir yansımasını sunan ve toplumsal yaşama yön veren filmler, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de kullanılmaya elverişlidir. Çünkü filmler, hedef dilin toplumsal ve kültürel ayrıntılarını barındırır. Bu bağlamda Türk filmleri, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde beceri öğretiminin yanı sıra kültür aktarımına da olanak tanıyan materyaller arasında önemli bir yer tutar.

Filmlerin genelde yabancı dil öğretimine özeldir de Türkçe öğretimine birçok katkısı vardır. Bu katkıların başında filmlerin, hedef dilin iletişimsel bağlamını yansıtmaları yer alır. “Bağlamsal olarak çok zengin olan filmler, öğrencilere hedef dilin insanlar tarafından çeşitli durumlarda nasıl kullanıldığının örneklerini sunar” (Yaylı, Yaylı ve Ekizler, 2013, s. 415). Filmler, öğrencilerin hedef kültür ürünlerini, günlük konuşma dilinde en doğal şekliyle

duymalarına olanak sağlar (Yılmaz ve Şenden, 2015, s. 190). Sherman'ın (2003, s. 12) deyişiyle, filmler kültüre bir "pencere" açar, günlük yaşamın ayrıntılarını (beden dili, giyim tarzları, masa adetleri, cinsel roller) sunar ve öyle bir toplumsal manzara sergiler ki müzeye gitmiş gibi oluruz (aktaran Şimşek, 2016, s. 321). Bu bağlamda Türk filmleri de dikkate değerdir. "Türk filmi gerçek dil çevresi yaratır ve öğrencilere yeterince dinleme pratiği yapmaları için mükemmel fırsatlar sunar. Türkçe bir film, aktörlerin ya da karakterlerin jest ve mimikleriyle, tavırlarıyla ve en önemlisi, Türkçenin çekiciliğini en üst düzeyde yansıtan mecazi ve özlü ifadeleriyle birlikte, doğal iletişim çevresine sahiptir. Türk filmlerinde yer alan bu tür ifadelerle öğrencilerin günlük yaşamda konuşulan Türkçeye aşinalığı daha çok artacaktır" (İşcan, 2011, s. 944).

Alan yazını incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımını konu edinen birçok çalışmaya rastlamak olanaklıdır (Bkz. Arslan ve Adem, 2010; Aytan ve Tunçel, 2015; İnan, 2012; İşcan, 2011; İşcan, 2016; İşcan ve Karagöz, 2016; İşcan, 2017; İşcan ve Delen, 2017; Karçiç ve Arslan, 2014; Kırbaş ve Doğanay, 2015; Şimşek, 2016; Uçak ve Gökçü, 2015; Ünlüler Arabacı, 2015; Yaylı, Yaylı ve Ekizler, 2013; Yılmaz ve Diril, 2015; Yılmaz ve Ertürk Şenden, 2015). Bu çalışmalarda, uygulama örneklerinden beceri geliştirmeye ve kültür aktarımına kadar birçok konu ele alınmıştır. Söz konusu araştırmalardan yola çıkarak yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde film kullanımının katkıları aşağıdaki gibi sıralanabilir. Filmler;

- Öğrencilerin derse ilgisini artırır, öğretim sürecini verimliliştir.
- Öğrenme sürecinde merak ögesini canlı tutar, tahmin ederek dinleme/izlemeyi özendirir.
- Birden fazla duyu organına hitap ettiği için öğrenmeyi kalıcılaştırır.
- Özerk öğrenmeye kapı aralar, öğrenme sürecini ders dışına taşır.
- Öğrencilerin pasif kelime dağarcığını aktifleştirmelerine fırsat sunar.
- Öğrencilerin bağlama uygun sözel olmayan dilsel öğeleri fark etmelerine yardımcı olur.
- Sözel olmayan dilsel öğeler aracılığıyla sözel öğelerin anlaşılmasına kaynaklık eder.
- Dört temel dil becerisinin geliştirilmesinde etkin bir biçimde kullanılabilir.
- Hedef kültürün aktarılmasına ve kültürel etkileşime zemine hazırlar.
- Değerler eğitimi için bir araçtır.
- Dil kullanımı ile ilgili teorik bilgilerin somut örneklerini içerir.
- Hedef dilin sosyal yaşamda kullanımına örnekler sunar.
- Öğrencilerin hedef dildeki iletişimsel yetilerini geliştirmelerine olanak tanır.

Görüldüğü gibi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde film kullanımının güdülemeden beceri geliştirmeye, beden dilinden kültür aktarımına kadar birçok noktada katkısı olduğu düşünülmektedir. Ancak her materyalde olduğu gibi filmlerin kullanımında da dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Alan yazınındaki söz konusu çalışmalarda (Arslan ve Adem, 2010; Aytan ve Tunçel, 2015; İnan, 2012; İşcan, 2011; İşcan, 2016; İşcan ve Karagöz, 2016; İşcan, 2017; İşcan ve Delen, 2017; Karçiç ve Arslan, 2014; Kırbaş ve Doğanay, 2015; Şimşek, 2016; Uçak ve Gökçü, 2015; Ünlüler Arabacı, 2015; Yaylı, Yaylı ve Ekizler, 2013; Yılmaz ve Diril, 2015; Yılmaz ve Ertürk Şenden, 2015), filmlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımına ilişkin dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde de durulmuştur. Dikkat çekilen bu hususlar, aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Her şeyden önce film, öğrencinin dil seviyesine uygun olmalıdır. Seviyeye uygun olmayan filmler, etkili bir materyal olamaz.
- Filmin değerler eğitimine, genel eğitim ilkelerine uygun içerikte olması temel şartlardandır.
- Film, hedef dilin kültüründen ve toplumsal yaşamından izler taşımalıdır.
- İletişim yetisini geliştirmek için diyalog ağırlıklı filmler tercih edilmelidir.
- Filmler aracılığıyla becerilerin geliştirilmesi amaçlanmalıdır.
- Uzun sahneli filmler tercih edilmemeli, bir sahne ortalama 1,5-2 dakika olmalıdır.
- Ağız kullanımlarının yer aldığı filmler, amaca uygun değilse tercih edilmemelidir.
- Sözel olmayan dilsel öğeleri etkin bir biçimde kullanan filmler öncelenmelidir.
- Film izlemeden önce, gerekli teknolojik alt yapı hazırlanmalı ve kontrol edilmelidir.
- Öğretmen film öncesi, sırası ve sonrası etkinlikler planlamalıdır.

- Filmler, sadece birer materyaldir. Öğretmen bu materyali etkin bir biçimde kullanmak için çeşitli yöntem ve tekniklerle dersini zenginleştirmelidir.
- Filmde öğrencilerin anlamlandırmakta zorluk çekeceği bölümler, sözcükler, söz grupları ya önceden ya da film sırasında öğretmen tarafından açıklanmalıdır.
- Öğretmen film gösterimi sırasında dikkati canlı tutmak için sorular sormalıdır.
- Öğretmen önemli noktalarda filmi durdurup 5N 1K soruları sorabilir.
- Film izlerken not alma etkinlikleri özendirilebilir.
- Film sonrasında, hem anlama hem de anlatma becerilerini geliştirmek için çeşitli etkinlikler yapılmalıdır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, işlevsel kullanılır ve yukarıdaki açıklamalara dikkat edilirse, Türk filmleri birçok açıdan yararlı bir materyale dönüşebilir. Hedef dilin sosyal kullanımının canlı örneklerini sergilediği için, özellikle kültür aktarımında filmlerden etkili bir biçimde yararlanılabilir. Bu bağlamda senaryosunu Sadık Şendil'in, yönetmenliğini Orhan Aksoy'un yaptığı, başrollerinde Münir Özkul ve Adile Naşit'in oynadığı, aile ve kardeşlik bağlarının duygusal ve mizahi bir dille vurgulandığı 1978 yapımı "Neşeli Günler" filmi incelemeye ve uygulamaya değerdir.⁴ Neşeli Günler filminde sofrâ kültürü, kız isteme, nikâh, komşuluk ilişkileri gibi kültürel öğeler yoğun bir biçimde yer almaktadır. Bunun yanı sıra Türk kültüründe önemli bir yer tutan "aile ve kardeşlik" bağı da, filmin en önemli vurgusudur.

Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada, kültür aktarımı bağlamında "Neşeli Günler" filminin B2 düzeyinde nasıl kullanılabileceğine örnek vermek ve uygulama sonuçlarını paylaşmak amaçlanmıştır. "Neşeli Günler" filmi aracılığıyla kültür aktarımına yönelik ders etkinliğinin sonuçlarını ortaya koymak bu çalışmanın temel amacıdır.

Aile ve kardeşlik bağları, kültürümüzün en temel öğelerinden biridir. Neşeli Günler filminde aile ve kardeşlik bağları, zaman zaman mizahi zaman zaman da duygusal bir biçimde, sinemanın olanakları çerçevesinde ele alınmıştır. Bu çalışma, Neşeli Günler filmi aracılığıyla B2 düzeyinde Türkçe öğrenenlerin aile ve kardeşlik bağlarına ilişkin yazılı görüşlerini tespit etmek ve tartışmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında B2 düzeyinde film kullanımına somut bir örnek olması bakımından önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma betimsel bir nitelik taşımaktadır. Betimsel araştırmalar verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir biçimde tanımlamayı amaçlar (Bkz. Büyüköztürk vd. 2016). Betimsel araştırmalar, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin, tutumlarının alındığı; var olan durumun, olgu ve olayların ayrıntılarıyla belirlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Karakaya, 2011, s. 59). Bu araştırmada kültür aktarımı bağlamında "Neşeli Günler" adlı Türk filminin kullanımına örnek vermek ve uygulama sonuçlarını paylaşmak amaçlandığı için betimsel model tercih edilmiştir.

Araştırma Grubu

Çalışmanın araştırma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER'de B2 düzeyinde eğitim gören, 9'u erkek, 6'sı kız toplam 15 Suriyeli öğrenci oluşturmaktadır. Uygulamanın yapıldığı aşamada, araştırma grubundaki öğrenciler TÖMER'de 350 saat Türkçe dersi görmüştür. Araştırma grubundaki 3 öğrenci bir yıl; 4 öğrenci iki yıl; 4 öğrenci üç yıl; 4 öğrenci de dört yıldır Türkiye'de yaşadığı bilgisini vermiştir.

⁴ "Neşeli Günler" filmi hakkında daha ayrıntılı bilgiye aşağıdaki genel ağ adresinden ulaşılabilir: [https://tr.wikipedia.org/wiki/Ne%C5%9Feli_G%C3%BCnler_\(film,_1978\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Ne%C5%9Feli_G%C3%BCnler_(film,_1978))

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada, B2 düzeyinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültür aktarımı bağlamında Neşeli Günler filmi aracılığıyla aile ve kardeşlik bağlarına ilişkin yazılı görüşlerini tespit etmek amacıyla film öncesi, film sırası ve film sonrası etkinlikler tasarlanmıştır.

Film öncesinde, öğrencileri derse güdülemek için film hakkında merak ögesini artıracak kimi sorular sorulmuştur. Önce öğrencilerin sevdikleri film türleri hakkında konuşulmuştur. Filmin adı söylendikten sonra öğrencilerden bu filmin hangi türe ait olduğunu tahmin etmeleri istenmiştir. Sonra filmin afişi gösterilerek filmin konusunu tahmin etmeleri istenmiştir. Ardından filmde geçen bazı kelime, deyim, atasözü ve ifadeler açıklanmıştır. “yağ çekmek”, “palavra atmak”, “hasretine dayanmamak”, “içi ezilmek” gibi filmde geçen deyimler; “acıklı”, “kabahat”, “manda”, “dul”, “yumurcak”, “dişlek” gibi filmde geçen kelimeler; öğrencilere açıklanmıştır. Ardından film izlenmeye başlanmıştır.

Film sırasında kimi bölümlerde öğrencilerin konuyu özetlemesi ve filmin devamında ne olacağını tahmin etmesi istenmiştir. Yine film izlenirken “yüz vermek”, “başının üstüne çıkmak”, “evli evine, köylü köyüne”, “gözünde tütmek”, “bağrına taş basmak”, “ödü kopmak”, “canına okumak”, “gününü göstermek”, “dilinden düşmemek”, “içi kan ağlamak”, “zil takıp oynamak”, “Allah yazdıysa bozsun.”, “Boynu altında kalsın.” gibi kalıp ifadeleri bağlamdan hareketle tahmin etmeleri istenmiştir. Film sırasında öğrencilerin kız isteme, nikâh, sofrâ kültürü gibi sahnelere dikkat etmeleri söylenmiştir.

Film bittikten sonra da öğrencilerle film hakkında konuşulmuş ve onların aile ve kardeşlik bağları hakkında düşüncelerini yazmaları istenmiştir. Bu bağlamda aşağıdaki dört soru, öğrenciler tarafından yazılı olarak cevaplanmıştır

1. “Aile ve kardeşlik” hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. İzlediğiniz filmde aile ve kardeşlik ilişkileri nasıldı?
3. İzlediğiniz filmin ana fikri nedir?
4. Türkiye’de aile ve kardeşlik ilişkileri nasıl? Sizce Türkiye’de aile ve kardeşlik önemli mi? Gözlemlerinizi ve düşüncelerinizi yazınız.

Filmin izlenmesi ve etkinliklerin yapılması dört ders saati sürmüştür. Çalışmanın bulguları, öğrencilerin yazılı anlatımlarından yola çıkarak oluşturulmuştur.

BULGULAR VE YORUM

Araştırma Grubuna Göre “Aile ve Kardeşlik”

Araştırma grubunun “aile ve kardeşlik” kavramları hakkındaki düşüncelerini tespit etmek için onlara “‘Aile ve kardeşlik’ hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Araştırma grubundaki öğrenciler, ailenin çok önemli olduğu, mutluluğun, huzurun ve güvenin kaynağı olduğu konusunda görüş bildirmiştir. Çoğu öğrenci, aileyi “sıcaklık”la ve samimiyetle özdeşleştirmiştir. Aşağıdaki cümleler, bu saptamaya örnek gösterilebilir:

Aile sıcak bir yuvadır. Aile kelimesini duyunca akla sevgi, güvenlik, huzur ve neşe gelir. Aile zor günlerde barındığımız, kara günlerde barındığımız, kara günlerde düşündüğümüz yuvadır (1. Öğrenci).

Hayatımızda en önemli bir şey ailedir. Her kişi babası ve annesi ihtiyacı var. Çünkü onlar sevgi ve destek veriyorlar (2. Öğrenci).

Huzurda yaşamak isterseniz, tabii ki temeller vardır. Bu temellerden en önemli olan ailedir. Ancak sadece aile ile yaşamak huzur anlamına gelmez. Bana göre mutlu bir aile olmak için birkaç tavsiyelerim var. Ailenin esaslarına saygı, sevgi ve sorumluluk (3. Öğrenci).

Hayatımızda bence en önemli şey ailedir. Çünkü iyi aile, iyi bir toplum demektir ve ailede en önemli kişi annedir. Çünkü anlayışlı, iyi ve hayatı anlayan ve çocuklarının terbiyesinin kıymetini bilen anne olsa aile çok huzurlu ve güzel bir şekilde yaşayabilir (5. Öğrenci).

Dünyada en önemli şey sıcak yuvadır (8. Öğrenci).

Aile tespih gibidir. Ya beraber aynı ip ile bağlı kalır ya da hiç (9. Öğrenci).

Hayatta en önemli şey “Aile ve Kardeşlik”, aslında aile ile kardeşlik sadece iki sözcük değildir. Hayatımızda en önemli şeyi ve en değerli şeyi yuvamız (10. Öğrenci).

Hayatımızda en güzel şey, Allah bize verdiği annem ve babam, eğer onlar yoksa hayatımız bomboş oluyor ve biz yaşamıyoruz (12. Öğrenci).

Bence hayatta en önemlisi kardeşlik ilişkileri, sıcak yuva, sevimli bir aile, dünyanın tadı oluyor (14. Öğrenci).

Araştırma Grubuna Göre Filmdeki “Aile ve Kardeşlik” İlişkileri

Araştırma grubunun film hakkındaki düşüncelerini ve filmdeki aile içi ilişkiye dair algılarını belirlemek amacıyla onlara “İzlediğiniz filmde aile ve kardeşlik ilişkileri nasıldı?” sorusu sorulmuştur. Araştırma grubundaki öğrenciler, filmde anne ve babanın arasında uyumsuz bir ilişki olduğunu, anne ve babanın çok fazla kavga ettiğini, kardeşlerin ise birbiriyle dayanışma içinde olduğunu belirtmiştir. Öğrenciler, kardeşlerin dayanışma içinde olmalarını olumlu karşılamaktadır. Aşağıdaki örnekler, bu saptamaya dayanak oluşturmaktadır:

Filmde baba ve annenin, birbirleriyle akıllı davranmadıkları için yuvanın sıcaklığını soğuttular, sıkılmaksızın birbirleriyle kavga etti, ailenin temel kurallarını bozdular. Çocuklar büyüyünce ailelerinden daha akıllı davranıp, babaları ve anneleri bir araya getirip ailenin yeniden kenetlenmesini sağladılar (1. Öğrenci).

İzlediğimiz filmde anlayışlı bir çift değil, kavga sevenleri gördük. Bu durum çocukları etkiliyor ve huzursuz yaşıyorlar. Sonunda çocukların güçlü duyguları ve umutları sayesinde kazanabildiler (3. Öğrenci).

Filmde yıllarca kardeşler birbirlerini tanımıyorlar. Anne ve baba boşanmadan önce çocuklarını düşünmeliler (4. Öğrenci).

İzlediğimiz filmde aile ilişkileri biraz kötüydü. Çünkü karı ve koca birbirleriyle anlaşamıyorlardı ve küçük işler için birbirlerine bağıyorlardı ve bundan dolayı çocuklar çok zor durumlar yaşadılar ve babasının annesinden boşandıkları için çocukların arasında ilişkiler kesildi ve çok soğuktu (5. Öğrenci).

Filmin başında geçtiği gereksiz kavga eşler birbirinde uzaklaşmaya ve boşanmaya neden oldu. Önemli bir kavga yüzünden çocukları bölüşerek ayrıldılar. Babanın yanındaki çocuklar ise büyüdükçe hayatlarında bir eksiklik hissedince kendi babalarından annelerine geri evlenmelerini isteyip ısrar ettiler (6. Öğrenci).

Kardeşler arasında sevgi ve saygı vardı ve o en önemli şeydi. Her birinin bir rolü vardı yani, büyük kardeş onlara lider olarak gözüküyordu. Kardeşler birbirine çok danışıyorlardı. Filmde en kötü şey baba ve annenin kavgasıydı. Bu da yuvayı yıkabilir (8. Öğrenci).

İzlediğim filmde anne ve baba sık sık tartışıyorlar, bir gün tartışma büyür boşanıyorlar. Boşanma yüzünden kardeşler birbirlerinden ayrıldılar. Yıllar sonra kavuştuklarında ailenin önemi ne kadar büyük anladılar. Çünkü kardeşler birbirlerini çok seviyorlar ve beraber yaşamayı çok istiyorlar. Aralarında sevgi saygı da vardı, o yüzden anne ve baba yeniden kavuşmakta sebep oldular (9. Öğrenci).

Anne ve baba hep kavga ediyorlardı ama kardeşler arasında aile ilişkisi güçleniyordu (10. Öğrenci).

İzlediğimiz filmde aile ve kardeşlik ilişkileri değişik, çünkü kardeşler ilişkileri iyidir ve her şey arasında iyi ve onlar el birliği. Onlar altı kardeş ama sanki kalpleri bir. Ama anne ve baba arasında hiç iyi değil, çünkü ikisi sertler, bu yanlış bir şey. Anlaşmak hayatta e önemli şey (12. Öğrenci).

Bana göre anne ve baba arasında ilişkileri pek iyi değildi, çünkü çok arasında kavga ve birbirini sevmiyorlar, o yüzden çocuklar anne ve baba arasında kaldılar. Üç çocuk anne yanında kaldı, üç çocuk baba yanında kaldılar. Kardeşler birbirlerini hiç bilmiyorlar, hep hata anneye ve babaya (13. Öğrenci).

İzlediğimiz filmde çok önemli bir şey açıklıyor, ailede küçük sıkıntılar takılırsak ne kadar büyük sıkıntılar çeviriyor, istemediğimiz sonuçlarla bitiyor. İzlediğimiz film, anne ve baba

ilişkileri ne kadar önemli olduğu belirtiyor. Özellikle çocukları hayatında büyük bir rol alıyor (14. Öğrenci).

Araştırma Grubuna Göre Filmin Ana Fikri

Araştırma grubuna filmin ana fikri hakkında ne düşündüklerini belirlemek amacıyla “İzlediğiniz filmin ana fikri nedir?” sorusu sorulmuştur. Öğrenciler bu soruya, “aile içi ilişkilerin önemi”, “aile birliği” “ailede sevginin gücü” bağlamlarında cevap vermişlerdir. Aşağıda, kimi öğrencilerin soruya verdikleri yanıtlar yer almaktadır:

Filmin özeti, aile ilişkileri çocuklara ne kadar etkili olmasını göstermektedir (1. Öğrenci).

Kardeş kardeşi bırakmaz. Ne olursa olsun ve kardeş kardeşe destek veriyor (2. Öğrenci).

Her problemin karşısında sadece kendimizi düşünmemeliyiz ve inatçı olmamalıyız. Çünkü genellikle her problem sakın konuşursak, sorumluluğumuza bakarsak çözebiliriz (3. Öğrenci).

Eşler arasında boşanmamalıdır. Anne ve babalık iyi yapmalıdır (4. Öğrenci).

Bu filmde bize sıcak yuvanın önemini, anne ve babaların davranışları çocuklara etkilemediğini gösteriyor (6. Öğrenci).

Biz sevimli olmalıyız ve hiçbir kavga çıkarmayarak bir sıcak yuvada yaşamalıyız (8. Öğrenci).

Her ne olursa olsun ve sıkıntılar ne kadar büyürse, aile birliği ile her şey çözülür (9. Öğrenci).

Hayatımız aile ile kardeşlik ilişkileri çok önemlidir (10. Öğrenci).

Bu filmin ana fikri küçük sıkıntılar takılmamalıyız, kardeşlik ilişkileri güçlü olsa büyük sıkıntılar çözer (14. Öğrenci).

Araştırma Grubuna Göre Türkiye’de Aile ve Kardeşlik İlişkileri

Araştırma grubunun Türkiye’deki aile ve kardeşlik ilişkileri hakkındaki düşüncelerini, gözlemlerini belirlemek amacıyla onlara “Türkiye’de aile ve kardeşlik ilişkileri nasıl? Sizce Türkiye’de aile ve kardeşlik önemli mi? Gözlemlerinizi ve düşüncelerinizi yazınız.” şeklinde bir soru sorulmuştur. Bu soruyla zaten Türkiye’de yaşayan öğrencilerin gözlemlerini öğrenmek amaçlanmıştır. 15 öğrencinin 13’ü Türkiye’de aile ilişkilerinin güçlü ve sıcak olduğunu belirtirken; 2 öğrenci Türkiye’de aile ve kardeşlik ilişkilerinin iyi olmadığını, aile içinde saygının az olduğunu belirtmiştir. Aşağıda olumlu görüşler yer almaktadır:

Türkiye’de aile ve kardeşlik, yaşadığım çevreden örnek alarak iyi ve sağlamdır. Üniversite öğrencisi olduğum, aile ilişkilerini yakından gözlemlediğim ve hep yurtta kaldığım için yüzde yüz doğru eleştiri yapamam. Gördüğüme göre, Türkiye’deki bazı ailelerde dostluk ve kardeşlik devam etmekte. Birbirlerine yardım ediyor, birbirlerini seviyorlar (1. Öğrenci).

Türkiye’de aile ve kardeşlik ilişkileri güçlü. Türkiye’de bir şey çok güzel, çocuklar büyüklerine saygı gösteriyorlar (2. Öğrenci).

Türkiye’ye geldiğimden beri önemli bir şey gördüm, bu milletin arasında insanlık yaygındır. Türklerle yaşıyorken bu toplumun ilişkileri biraz anladım diyebilirim. Buldum ki çiftler arasında genellikle saygı gösterilmektedir ve birbirine destek olurlar. Beraber çalışıyorlar ve çocuklarına da beraber bakıyorlar. Mesela birkaç defa alışveriş yaparken çocuk onun babasına veya annesine çağırırsa, onlar ona “efendim” diye cevap verirler. Bana göre bu davranış iyi, çünkü çocuğun özgüveni yükselir (3. Öğrenci).

Türkiye’de aile ve kardeşlik ilişkileri hem güçlü hem de sıcak oluyor ama küçücük bir hata yapılıyor ve biraz zararlı oluyor. Mesela babalar ve anneler çocukları ile yumuşak davranıyorlar ve çocuk hayat kolay olduğunu sanır ve zor durumlarda çok zorlanır ve hiçbir sıkıntı çözemez. Ama Türkiye’de genellikle ilişkiler iyidir. Türkiye’de aile ve kardeşlik önemlidir (5. Öğrenci).

Türkiye’de aile ilişkilerine Türk milleti çok önemsiyorlar. Bu da olduktan sonra yuvayı sıcak tutulur. Küçük, büyüklerine saygı gösteriyorlar ve büyükler de onlara sevgi gösteriyorlar (8. Öğrenci).

Türkiye'ye geldiğimden beri birçok insanlarla ve ailelerle tanıştım. Türk milletinin aile bağlarına, mutlu, huzurlu bir aile olmak için çok önem veriyor. Anneler ve babalar, çocuklarına iyi bir hayat sağlamak için ve kardeşler arasında güçlü bir ilişki yapmak için çok çabalyorlar. Türk aileleri genellikle sevgi ile dolu, çünkü Türklerin fikirlerinde sıcak bir ailenin altında yaşamak her şeyin üstüdür. Kardeşler ise her şeyi beraber yapmayı tercih ediyorlar. Aynı zamanda uzaktan baktığında kardeşler olduğunu bilemezsin, arkadaşlar dersin. Çünkü ilişkileri çok güçlü (9. Öğrenci).

Bence Türkiye'de aile ve kardeşlik çok iyidir, birbirlerini seviyorlar ve kardeşler birbirlerine yardım yapıyorlar (13. Öğrenci).

Türkiye'ye geldiğimde Türkçe bilmediğim için kardeşlik ilişkileri tam anlayamadım ama Türk arkadaşlarım olduğunda ssevimli, samimi davranıyorlar, ailelerinin çocuğuna çok önemsiyorlar. Eşyalar alırken, onu okula götürürken çok dikkat ediyorlar, ama kardeşler büyüyünce pek iletişim kalmıyor. Bence teknolojinin gelişmesiyle ve uzun saatler çalışmak kardeşleri bağlantısı koptu (14. Öğrenci).

Yukarıdaki görüşlerin tersine iki öğrenci ise, Türkiye'de aile ve kardeşlik ilişkilerinin olumsuz olduğu kanaatindedir. Bu görüşler de aşağıda yer almaktadır:

Gerçekler söyleyeceğim ama hocam lütfen benden kızmayın. Türkiye'ye geldiğimden beri hiç aile ile kardeşlik ilişkileri görmedim. Ama iki şey dikkatimi çekti. 1. Kadınlar burada evin lideridir, yani ne istediği yapacak. 2. Ebeveyn çocuklarına çok iyi davranıyorlar, çocukların yeteneklerine saygı gösteriyorlar. Maalesef Türk ailesinden çok şey görmedim, bu yüzden yazamadım (10. Öğrenci).

Türkiye'ye geldiğimden beri iyi bir aile ve kardeşlik ilişkileri görmedim, iki yıldan beri aynı ev oturuyoruz. Bizim komşumuz ev hanımı ama o evin lideridir. Her şey yapar, onun kocası sanki yok. Onların çocuklarını annesini bakıyorlar ve babasını iyi davranmıyorlar. Eğer babasını birine çağırsa onun evladı bağırarak cevap verir (12. Öğrenci).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kültür aktarımı bağlamında "Neşeli Günler" filminin B2 düzeyinde nasıl kullanılabilceğine örnek vermek ve uygulama sonuçlarını paylaşmak amacıyla yapılan bu çalışmada; hazırlanan ders planı çerçevesinde dört ders saatini kapsayan bir etkinlik yapılmıştır. Bu etkinliğin sonucunda öğrencilerden filme ve Türk kültüründe "aile ve kardeşlik" ilişkisine yönelik düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir. Öğrencilerin görüşleri, bulgular bölümünde değerlendirilmiştir.

Araştırma grubundaki öğrencilerin aile ve kardeşlik ilişkisine önem verdikleri, aileyi huzurun ve mutluluğun temeli olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda öğrenciler, filmde kardeşlerin dayanışma içinde olmasını ve aileyi bir arada tutma gayretlerini olumlu karşılamıştır. Ayrıca öğrencilerin yazılı cevaplarında Türkiye'de aile ve kardeşlik bağlarının güçlü olduğuna yönelik görüşler ağırlıktadır. Bu bağlamda filmin kültür aktarımı işlevini yerine getirdiğini söylemek olanaklıdır.

Ulaşılan sonuçlar bağlamında aşağıdaki öneriler dile getirilebilir:

- Kültür aktarımında, Türk filmlerinden yararlanılabilir. Kültür aktarımının yanı sıra beden dili, vurgu ve tonlama gibi öğelerin öğretiminde de Türk filmleri işlevsel olabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, Türk filmleri seviyelere göre aşamalandırılmalıdır. Hangi seviyede hangi filmin nasıl kullanılacağına ilişkin rehber kitaplar, öğreticilere yol gösterebilir.
- "Aile, misafirlik, evlilik, mutfak, ölüm" gibi belirli konulardaki filmler seçilerek kültür aktarımı konusunda uygulamalı akademik çalışmalar yapılabilir.
- Ders kitapları, öğrencileri Türk filmi izlemeye teşvik edebilir.
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde film kullanımına yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini derleyen araştırmalar yapılabilir.
- Klasikleşmiş Türk filmlerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere izletilmesi, kültür aktarımının yanı sıra öğrencilerin sosyalleşmelerine de zemin hazırlayabilir.

KAYNAKÇA

- Akarsu, B. (1998). *Dil-kültür bağlantısı*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK.
- Aksan, D. (2008). *Türkçeye yansıyan Türk kültürü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Arslan, M. & Adem, E. (2010). Yabancılara Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi*, 147, 63-86.
- Aytan, N & Tunçel, H. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde çizgi film kullanımı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3 (2), 235-246.
- Başer, S. (2009). Türk anlama ve inanma modeline dair. Ç. Özdemir (Edt.). *Türk kimliği içinde*, (s. 25-55). İstanbul: Ötüken.
- Diken, B. & Laustsen, C. B. (2014). *Filmlerle sosyoloji*. (S. Ertekin, çev.). İstanbul: Metis.
- Gökberk, M. (2008). *Değişen dünya değişen dil*. İstanbul: YKY.
- İnan, K. (2012). Yabancı dil öğretimi ve diziler bağlamında Güney Kore televizyon dizilerinin Türkiye'de Kore dili ve kültürünün tanıtımına etkisi. *The Journal of The Institute of The Middle East Studies*, 31 (2), 177-204.
- İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. *Turkish Studies*, 6 (3), 939-948.
- İşcan, A. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisi kazandırmada filmlerin kullanımı. *Turkish Studies*, 11 (21), 487-500.
- İşcan, A. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarım aracı olarak filmlerden yararlanma. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 58, 437-452.
- İşcan, A. & Delen, M. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım filmi örneği). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 87-101.
- İşcan, A. & Karagöz, B. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi kazandırmada filmlerin kullanımı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20 (4), 1265-1278.
- Kalenderoğlu, İ. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan temel düzey (A1, A2) ders kitaplarında kültür aktarımı. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*. 12 (4), 73-83.
- Karakaya, İ. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. A. Tanrıoğen (Edt.). *Bilimsel araştırma yöntemleri (2. Baskı)* içinde (s. 55-82). Ankara: Anı Yayıncılık
- Kırbaş, G & Doğanay, H. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi/öğreniminde dizi ve filmler. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, UDES 2015, 1052-1061.
- Köksal, A. (2003). *Dil ile ekin*. İstanbul: Toroslu Kitaplığı.
- Neşeli Günler (2017).
[https://tr.wikipedia.org/wiki/Ne%C5%9Feli_G%C3%BCnler_\(film,_1978\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Ne%C5%9Feli_G%C3%BCnler_(film,_1978)) adresinden erişildi. (Erişim Tarihi: 24 Mart 2017)
- Sherman, J. (2003). *Using authentic video in the language classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Şimşek, M. R. (2016). Yabancılara Türkçe öğretiminde film-temelli öğretim etkinlikleri geliştirme: bütünleştirilmiş beceri yaklaşımı. *JASS Studies*, 47, 319-330.
- Uçak, S. & Gökçü, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma becerisini geliştirme stratejileri (Erbil örneği). *Journal of Turkish Language and Literature*, 2 (1), 221-228.
- Uygur, N. (2006). *Kültür kuramı*. İstanbul: YKY.

Ünlüler Arabacı, P. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yararlanılan kısa ve uzun metrajlı filmlerin Kırgızistan bağlamında değerlendirilmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (4), 83-97.

Yaylı, D., Yaylı, D. & Ekizler, F. (2013). Yabancı dil öğretiminde filmlerin kullanılması. M. Durmuş ve A. Okur (Edt.). *Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı* içinde. (s. 413-420). Ankara: Grafiker Yayınları.

Yılmaz, F. & Diril, A. (2015). Filmlerle yabancılara Türkçe öğretimi Beyaz Melek film örneği. *Asos Journal*, 3 (10), 223-240.

Yılmaz, F. & Ertürk Şenden, Y. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde kalıp sözler: “Babam ve Oğlum” film örneği, *JASS Studies*, 32, 187-202.

Zizek, S. (2014). Sunuş toplumsalın kalbindeki film. (S. Ertekin, çev.). *Filmlerle sosyoloji* içinde. İstanbul: Metis.